

REVISTA MUSICAL CATALANA

:: :: BUTLLETÍ DE
L'ORFEÓ CATALÀ

ANY XIX :: Núm. 224

:: :: :: AGOST 1922

Revista Musical Catalana

Butlletí mensual de l'Orfeó Català

BARCELONA

Redactors en cap: FREDERIC LLIURAT i VICENTS M.^a DE GIBERT

Secretari de la Redacció: L. FOLCH I TORRES

PRINCIPALS COL·LABORADORS:

Antoni M.ª Alcover, prev.—Josep Barberà.—Giulio Bas.—Konrad Baumgarten.—Pascual Boada.—Joan Borràs de Palau.—Lluïsa Bosch i Pagès.—J. Cabot Rovira.—J. Rafel Carreras.—Gabriel Castellà i Raich.—Eusebi Clop, O. F. M.—Henri Collet.—Eduard L. Chavarri.—Josep M.ª Comella.—Miquel Domènech i Espanol.—Josep Fabre.—Josep M.ª Folch i Torres.—Ignasi Folch i Torres.—Alfons Gallardo.—Vicents M.ª de Gibert.—Enric G. Gomà.—Emili Heintz-Arnault.—Gascó Knosp.—Frederic Lliurat.—J. Lamote de Grignon.—Miquel Llobet.—Joan Llongueras.—Josep Maideu.—Joan Manén.—Dom Carles Megret, O. S. B.—Lluís Millet.—Manuel de Montoliu.—Vicents de Moragas.—M. Morera i Galicia.—Antoni Nicolau.—J. J. Nin.—Ewelina Paimall.—Felip Pedrell.—Joaquim Pena.—Francesc Pujol.—Antoni Ribera.—Lluís Romeu, prev.—Miquel Rué, prev.—Dom Maur Sablayrolles, O. S. B.—Joan Salvat.—Kurt Schindler.—Albert, Schweitzer.—Josep Subirà.—P. Gregori M.ª Suñol, O. S. B.—Agusti Valls i Cascante.—Francisco Viñas.—Xavier Viura.—Amadeu Vives.—Rafel Vives, etc.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Carrer Alt de Sant Pere, 13, Orfeó Català (Telèfon 1, S. P.)

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

BARCELONA: Per als socis de l'Orfeó Català, un any, **6 pessetes**.—Per als no socis, **7 pessetes**
FÒRA: Per als socis de l'Orfeó Català, un any, **7 pessetes**.—Per als no socis, **8 pessetes**
ESTRANGER: Un any, **10 pessetes**.—Número solt: **75 cèntims**

Se subscriu, demés, en les principals Llibreries i Magatzems de Música

SUMARI

Homenatge a Mossèn Romeu: Discurs de Mossèn Josep Noguer. Discurs de Mossèn Lluís Romeu. — *A propòsit d'un homenatge*, Lluís Millet. — *Felip Pedrell*. — Premis Musicals Eusebi Patxot i Llagustera. Llista de composicions rebudes. — Orfeó Català: Exàmens de fi de curs. — Catalunya. — Barcelona, Igualada. — Bibliografia. — Noves. — Necrologia.

Revista Musical Catalana

Butlletí de l'ORFEO CATALÀ

Homenatge a Mossèn Romeu

Els deixebles de Mossèn Lluís Romeu acaben d'ofrenar a llur mestre benvolgut, un sentit i escaient homenatge. I li han expressat llur sincera, llur pregonia admiració i acatament. I han voltat el bonic homenatge d'un ambient ben adequat a l'esperit del bon mestre: han donat a la bella festa un caient sobretot íntim. Heu's aquí ara el discurs de Mossèn Josep Noguera, amb el qual parlà en nom dels deixebles de Mossèn Lluís Romeu, reunits a Vich, i el discurs de Mossèn Romeu, contestant als seus deixebles.

Ja no cal dir que la REVISTA MUSICAL CATALANA s'adhereix de cor al sentit i ben justificat homenatge ofert darrerament a Mossèn Lluís Romeu.

Sempre havem cregut que el bon mestre vigatà, ensems que un dels nostres homes millors i més humils, era també un dels nostres artistes més talentosos, més exemplars. I dins del món delicadíssim de la música religiosa, qui ignora avui que Mossèn Lluís Romeu representa una de les fites més pures i escaients?

Discurs de Mossèn Josep Noguera

ESTIMAT mestre: No'ns porta aquí cap fet ni cap diada assenyada: hem vingut moguts per un sentiment espontani de gratitud i admiració que sempre hem sentit per vós y que ha esclatat en realitat falaguera, totjust s'ha llençat al vol l'idea de fer-vos'en palesa manifestació.

L'agraïment i admiració no tenen dates fixades: qualsevol moment de la vida es bo per fer-ne demostració.

Altres coses no hauria pas pogut avui aplegar-nos, vivint com vivim escampats per la nostra terra.

La satisfacció que sentiréu en aquests moments és comparable a la que sent el pare d'una gran família al veure-la tota reunida al seu costat.

Es la primera volta que ens trobem units els qui en diferents temps hem copçat l'essència pura de les vostres sàvies ensenyances; alguns, encara que deixebles d'una mateixa escola, no ens coneixíem i per això nostra joia d'avui s'assembla a la que es sent al trobar-se una llarga parentela amb la que de temps vivíem units per una afinitat de sentiments.

Bé prou sabem que aquest acte íntim, que aquesta reunió familiar no és pas la paga que mereix vostre continuat i silenciós treball; tampoc és la nostra pretensió portar-vos el ressó de l'obra capital que heu desenvolupat dintre la restauració musical religiosa en nostra terra; tot això no necessita qui ho plasmi en lletres i ho escampi: la vostra tasca, les vostres obres han merescut ja la consagració de tots els músics de Catalunya i encara que ferint vostra tal vegada excessiva modèstia vos diré, que ja no som nosaltres sols que sentim necessitat de pagar aquest deute, és tot Catalunya, és el mateix poble qui ha trobat en vostres escaients melodies religioses, la seva mateixa ànima i el medi més fàcil per dirigir-se al Senyor en les supremes manifestacions del culte.

Una petita guspira d'aquest foc que abranda als qui en nostra pàtria conreem l'art religiós, avui la teniu aquí; per vos serà sens dubte la més preuada perquè és eixida de la fornalla mateixa que vos heu encès.

Escampats per Catalunya hem pogut copsar tota la sublimitat de vostra obra, i ens hem sentit joiosos cada volta que de ella se n'han fet les lloances merescudes i ens n'hem sentit més fonament i plena perquè en ella hem trobat quelcom ben nostre, perquè hi hem sentit el gust de pa de casa.

Ben pocs mestres hauran pogut com vos veure l'eficàcia i el fruit de la llur obra; nosaltres hi tenim part i n'hi volem, perquè vos ens heu donat el gra i nosaltres hem cuidat de sembrar-lo i a fe que la collita no ha estat migrada perquè vostres cançons són ja avui populars en nostra terra i sembla com si trets del folk-lore tornessin a reviure entre el poble amb tota sa primitiva ufanor.

Heu fet molt i encara n'esperem més: us hi obliga un deute que heu contret amb l'art religiós popular de Catalunya del que en sou com una encarnació viva.

Nostre cançoner religiós és raquític i en general influenciat per la decadència de l'art religiós de la passada centúria; és necessari enriquir-lo i nin-

gú amb més acert que vós pot fer-ho perquè heu trobat la deû popular que ha vessat sobre vostre esperit a dolls l'inspiració.

Si els nostres desigs arriben a ésser una realitat com esperem; si un dia, tal volta proper arribem a juntar-nos tots el músics de Catalunya per pagar-vos com he dit abans aquest deute, llavors serà quan aixecarem fort la nostra veu fent que ressoni per tal de que es preconisi la vostra escola com una de les escoles, guia i norma de la nostra música popular religiosa.

Les dues corrents que avui sembla volen establir-se, la una cap a la carrincloneria i a l'efectisme caducats i l'altre més pura, si voleu, però mancada de sentit pràctic, encarrilada cap a una definitiva implantació del gregorià prescindint de tota altre mena de cant, ens fan sentir més la necessitat de que s'analitzi bé el caire de vostra música, de vostra escola d'eclecticisme on els dos germans bessons, el gregorià i el cant popular es donen les mans i formen un sol cos.

I no vull allargar-me més en disertacions més pròpies d'acadèmia que de l'acte que celebrem.

En l'acte d'avui jo hi veig nàixer un esbart vigatà de músics a semblança d'aquell esbart de poetes que tanta glòria han donat a la nostra Plana i a les lletres catalanes.

Per acabar us diré que serveu sempre amb estimació aquest pergami que perpetuarà la memòria d'aquells que ens sentim orgullosos d'haver estat deixebles vostres.

Discurs de Mossèn Lluís Romeu

A pensada que haveu tingut, estimats deixebles, de reunir-vos fent corona al voltant meu, ha fet trontollar el meu esperit amb batzegades de goig i de confusió. He sentit al fons de l'ànima com dues veus cantaven una cançó ben distinta.

El vostre interès per les meves solfes, sembla que em digui, avant! i fa sentir-me el goig d'enarborar una bandera: però al fons de la consciència hi sento la veu de la veritat i veig com aquesta bandera no és meua; és vostra, és de tothom, perquè és la bandera de nostra Mare la Església. No he fet més que seguir-la amb bona voluntat.

El vostre aplaudiment entusiasta i el vostre obsequi em donen el pler de sentir l'aprovació damunt el camí que he fet; però la veu de la veritat no em mostra el camí fet, sinó el camí per fer, i aquí experimento la més gran confusió perquè veig la mida justa de lo poquíssim que he fet jo.

El meu agraïment, doncs, pel vostre obsequi, pel vostre interès i aplaudiment, ja veieu com seria cosa bon xic dubtosa.

No obstant el sento l'agraïment, i el sento ben viu, i crec que us el puc oferir amb tota sinceritat perquè és fill d'un altre motiu que em dona un goig més gran i tot pur sense que l'enteli el contrapès del remordiment: és el goig de veure-us a tots vosaltres soldats de la nostra bandera, artistes del nostre ideal, encesos tots pel foc sagrat de la música al servei de Déu.

Ja no us diré més deixebles sinó germans, perquè ens agermana una mateixa fe, ja que l'homenatge que em féu a mi, jo no el podria pas acceptar si abans que això i per sobre d'això no fos, com és realment, una solemne professió de fe en el nobilíssim ideal de servir a Déu tot cantant, és a dir, posant els nostres coneixements musicals al servei de la sagrada litúrgia a fi de donar més virtualitat al culte sagrat. Aquest és el fi de la música d'Església.

*

* *

Donem gràcies a Déu que ens ha fet viure una època d'orientació clara, ben definida i sàbiament fonamentada en la ciència i en la fe. Fa dinou anys que el Sant Pare plantà la bandera restauradora donant al món el Codic jurídic de la música sagrada. Allí hi és tot, absolutament tot. A més, nosaltres hem tingut la sort de posseir aquest do de Déu, que és el mestre Lluís Millet, sol esplendorós de la música catalana, qui la guia amb la llum del seu seny, i amb l'escalf del seu cor la vivifica; qui ha sabut mostrar-nos el camí amb els seus *Cants espirituals* i la seva actuació pràctica, ensenyant-nos com, dintre la més rendida obediència a les prescripcions de l'Església, pot aconseguir-se que la música sagrada sia pastada amb el llevat de les cançons del nostre poble, donant-li així una major eficàcia per amorosir les ànimes.

*

* *

La reforma està manada i afecta a tothom, des de les persones de més autoritat al més humil camperol: a tothom s'ha de fer entrar en raó, a tothom s'ha de educar espiritualment perquè la música és la més espiritual de les arts belles. Es tracta, doncs, d'un verdader apostolat. La tasca és feixuga. Potser no s'ha fet amb tots aquests anys tot el camí que era de esperar i que nosaltres voldríem; potser en alguns llocs no s'ha fet encara quasi res; potser en altres s'inicia una reculada. Sia com sia, no volguem perdre la fe, perquè tot el mal que li pugui succeir a la reforma de la música sagrada no serà degut sinó a la falta d'apòstols abnegats.

Pensem que per ésser apòstol no es necessita ésser savi --- els primers foren dotze pescadors --- basta el treball amb bona voluntat que és el que obté la benedicció de Déu. Cada dia es va veient com els que pràcticament fan alguna cosa més profitosa, no són pas, generalment, els més savis, sinó els més humils; no els més músics sinó els que apenes mereixen tal nom. Es la fe la que trasbalsa les muntanyes!

*
* *

Ja sé que els entrebancs són incomputables. De dalt, de baix, de mig lloc, de per tot surt l'oposició. No ens espantem. No en sortiria si no fos obra d'apostolat. Al fons de qualsevol entrebanc sempre hi trobareu el mateix: *El diable contra la Creu*. Raó de més per fundar-se en humilitat. Aguantem amb fe, *fortiter in re, suaviter in modo*, i veurem com la tempestat es calma. Per això solen pintar la fe tapada d'ulls perquè per ella no hi han obstacles; quan se li tanca un camí passa per un altre, però sempre segueix avant.

*
* *

I encara els organistes i compositors poden topar amb un altre classe d'entrebancs que són més perillosos, perquè són menys vistos, ja que no provenen de la ignorància o mala fe de les persones amb qui hem de tractar, sinó que podríem dir que els portem dins de nosaltres mateixos.

El temperament més ben dotat, el natural desig de conèixer molta música per satisfer les ànsies de saber, la facilitat d'escriure imitant els procediments de tal o qual escola, sobre tot les modernes, que són les més llemineres, són uns enemics que poden mossegar de traidor. Jo no entenc com és possible que escrigui música d'església el jove assedegat que s'engresca a sentir i estudiar molta música, ja no diré de teatre però ni tan sols de concert. Si no és un geni, se li encomanaran sens adonar-se'n sentiments i formes que l'entrebancaran. Perquè jo no sé que en cap part de la sagrada litúrgia s'assenyali lloc per a una simfonia o una sonata: no, la música sens paraules, o d'orgue sola, no té generalment altre objecte que comentar lo que acaba de cantar-se o que es cantarà tot seguit, i sempre dintre unes formes de extensió ben limitada.

*
* *

Cal, doncs, fer-se càrrec d'això: que el músic d'Església és artista d'un art limitat no sols per les formes, sinó també pel sentiment.

Afanyem-nos a dir que aquestes limitacions no impliquen cap mutilació en l'artista. No és la llargada la que fa l'obra d'art, sinó la profunditat i potència del sentiment que l'ha inspirada. Un petit *lied* viurà més eternament que no moltes simfonies. Jo no entenc com pot ésser músic d'Església el qui no sap enamorar-se d'un simple *amen* gregorià.

I en quan a sentiment, no cal ponderar la infinitat de matisos que ens ofereix la comunicació de l'ànima amb Déu: és un llenguatge que per res fa enyorar el de les coses purament humanes.

*
* *

Cal, doncs, que ens enamorem de les coses petites no sols per virtut de humilitat que sempre serà la mare de tota obra gran, sinó també perquè l'Església de res està tan necessitada com d'obretes petites/i sobretot de fàcil execució. *Cal que fem música pels humils*, em deia un dia el Bisbe Torras. Oh, la sublimitat de les coses petites! Jo crec que això és tot un programa.

*
* *

I ara escolteu la paraula més important. *No perdeu mai de vista el Motu proprio*. Ell és el document bàsic, fonamental per la concreció de qualsevol programa. Qui pensi lo contrari és que no l'ha profunditzat, no n'ha sabut treure conseqüències.

Estudieu-lo i mediteu-lo fins a l'enamorament. Jo us asseguro que la meditació contínua del *Motu proprio* us donarà forces per treballar perquè us sentireu més arrelats en la fe; i us apartarà l'encongiment, aquest corc que amb una excusa qualsevol ens mata les energies de l'ànima.

No em faria cap por de posar en mans d'un jove que jo sapigués ben enamorat del *Motu proprio* qualsevol obra musical per modernista que fós, amb la seguretat de que ell sabria fer com les abelles que no es deixen enlluernar per la coloraina de les flors, sinó que de cada una saben xuclar-ne solament la substància que els pot servir per a fabricar la dolça mel.

Després del *Motu proprio* llegiu i mediteu també els escrits del mestre Millet que són l'encarnació viva del seny català i que jo posaria al costat del *Motu proprio* com la *Summa* de Sant Tomàs fou posada al costat de l'Evangeli. Sien aquestes les armes del nostre apostolat. I amb elles quins enemics seran de tèmer? Cap per cert, ni de fóra ni de dins.

*

Meditem, doncs, i treballem que el bon Déu al posar-nos al món no va voler dir-nos quants talents donava a cada ú a fi d'estimular la nostra activitat: ni tan sols sabem conèixer nosaltres mateixos si ens ne va donar dos o cinc; no sabem sinó que ens ne demanarà compte. I no us penseu que digui això en sò de queixa, no: és tan difícil judicar dels homes! Ho dic simplement en sò d'estímul.

Precisament no vull callar-me l'impressió que tinc de què entre vosaltres n'hi han alguns que m'han fet concebre falagueres esperances de que serviran a la música sagrada, no sols amb bona voluntat, que això ja ho féu tots, sinó fins amb lluïment perquè em crec que han rebut de Déu els *quinque talenta*.

* *

I ara grans mercès per la vostra fina atenció i per l'obsequi tan valuós com immerescut. Jo l'agraeixo amb tota l'ànima perquè confio què em servirà d'estimulant per la meua flaqueza. Si alguna cosa heu vist de bo en mi, doneu-ne gràcies al bon Déu donador de tot bé.

I si fins ara heu pogut acudir al vostre mestre sempre que us ha convingut, amb més confiança ho podreu fer d'aquí en avant perquè ja ho he dit: *Ja no us diré deixebles, sinó germans*.

A propòsit d'un homenatge

LS deixebles de Mossèn Lluís Romeu, gaire bé tots sacerdots, els quals escampats per tot Catalunya guarden fidelitat a les ensenyances del mestre, s'han aplegat a Vich, per a fer acte d'homenatge a l'inspirat compositor, autor de tant bella música religiosa. Simpàtica ha sigut la festa i plena d'interès, ja que ademés de ésser amable per ésser filla dels nobles sentiments filials dels que la organitzaren, ha resultat una manifestació plena i sonant del que en podriem anomenar escola del modern cant popular religiós de Catalunya.

Verament entre nosaltres s'ha format un gènere de cant religiós quasi bé desconegut en els demés països de culte catòlic. Qualque cosa és trova a l'estranger orientad a crear un càntic d'església propi per a ésser cantat pels fidels; però de veritat no és pot dir que l'èxit hagi coronat als pocs compositors que han tingut aquesta taleia; en les provatures que s'han fet s'hi sent un esforç, un esperit de imitació que demostra que la cosa no surt de prou endins, no entrant, per lo tant, en el cor del poble fidel. En nostra terra havem estat més sortosos. Entre nosaltres la cançó popular no s'ha recollit i estudiat sols amb sentit científic i arqueològic sinó principalment per amor, per sentiment de la cosa nostrada i amada. Així en els patriarques de les modernes lletres pàtries s'hi transformà caracteritzant la obra individual, i, en l'esplet modern de la música catalana no es pot dubtar que hi ha tingut la més forta influència dotant-la del seu més real valor. En el cant religiós, especialment, és on la nostra cançó s'hi ha empeltat amb una gràcia tota escaienta, singular i digna. I és que devallant segurament el cant gregorià, model de tota música cristiana, i el cant popular, de una mateixa font primera, al retrobar-se fusionats per l'escalf d'una inspiració sincera prenen un sentit intens de bellesa corprenedora. L'home es deu a la sinceritat, encara que el tracte social rebaixa sovint aquesta pura qualitat de la expressió humana; però quan ens dirigim a Déu la sinceritat és imprescindible, i si ens hi dirigim en ales del cant, si no ho fem amb sinceritat, som al cap d'avall de la estultícia. L'art religiós ha d'ésser sincer abans tot, i per això la vera cançó popular, que solament viu de la sinceritat, la cançó característica de una raça, serà sempre element d'una gran eficàcia per a ésser empeltat al cant del poble en la església. Mossèn Romeu ha sigut el compositor català verament inspirat qui representa eminentment aquesta orientació preuada i qui identificant-s'hi completament n'ha obtingut fruits singulars i saborosos.

Mossèn Romeu és senzill, simple, sincer com una cançó; diu el que sent i res més; és català de cor i pensa i totes aquestes qualitats les té informades pel sentiment cristià que tot ho vivifica intensificant la natura. Per això s'ha fet la cançó séva i l'ha feta religiosa i catalana, i per això tothom l'entèn i la canta. El cant gregorià i la cançó nostrada són els seus amors, i l'amor no s'amaga, que surt amb el gest i amb la mirada i sobretot amb el cant, que n'és la més preuada expressió. La cançó religiosa de Mossèn Romeu és ben séva i és de tothom de Catalunya. Es ben séva perquè conté tota la fesomia del seu esperit; perquè ell al crear s'entrega tal com és, amb aquella senzilla elegància, amb aquella vivó d'expressió fresca i serena, mirall d'aquell optimisme cristià que és goig del viure honest. Es ben séva perquè ell és prou músic no solament per *trovar* la melodia (aquesta cosa que els

músics d'última hora no saben on para) sinó també per saber donar a aquesta la vestimenta harmònica o polifònica que la intensifica i la situa en el fons de son propi caràcter, essent espill de la individualitat creadora.

Es ben nostra perquè la seva inspiració i el seu art porten el llevat del seny i de la sobrietat catalana; perquè el seu no és un art grandiloqüent i ressonant sinó concís i humil, sens deixar d'ésser ardit quan la idea ho reclama. Es nostre pel caient de la cançó, que ens porta el record del breçol i dels plans i de les muntanyes, de tot aquest fons amorós que ens volta el viure i ens el penetra, que no sabem dar-li altre nom que el de sentiment de raça.

Per això els seus deixebles s'han trobat amb una necessitat de fer-li una manifestació cordial, encara que íntima. Perquè a mida que s'han trobat lluny del niu on han adquirit el mestratge, han comprès la valor singular del mestre; l'han vist no solament com el tècnic mestriol que els ha ensinistrat en l'art de les solfes sinó que l'han contemplat tal com és, amb tota la seva interessant personalitat, amb tota sa especial significació en el camp del cant popular religiós de Catalunya.

La nostra més coral enhorabona a l'amic admirat Mossèn Romeu i també als seus deixebles que honorant al mestre s'han honorat a sí mateixos. Tot Catalunya musical deu ajuntar-se de cor amb llurs sentiments, en l'espera de qualsevol hora propícia per a demostrar palesament en conjunt els sentiments que suara ells han manifestat íntimament d'una manera tant cordial i escaient.

LLUIS MILLET

FELIP PEDRELL

Començada la compaginació del present número, ens arriba la nova de la mort del mestre En Felip Pedrell. No tenim temps sinó per a fer constar la nostra dolor molt viva i per a ofrenar, demés, a la família del plorat mestre, l'expressió sentida del nostre condol.

El vinent numero de la *Revista Musical Catalana* serà enterament consagrat al nostre il·lustre i malaguany amic i col·laborador.

El mestre Felip Pedrell deixa un gran buit entre els grans músics, els grans artistes de la terra nostra.

Premis Musicals

Eusebi Patxot i Llagustera

III Concurs

Any 1121

LLISTA DE COMPOSICIONS REBUDES

- Núm. 1. — *Per Sant Joan*. Chor. Lema: "Lireta liró".
Núm. 2. — *Ibèriques*. Suite choral. Lema: "Mar i Cel".
Núm. 3. — Sonata en *si* menor per a piano. Lema: "Excelsior".
Núm. 4. — Sonata per a piano. Lema: "Nit serena".
Núm. 5. — *Triptic de l'any*. Poema choral. Lema: "Tradicions de la terra".
Núm. 6. — Sonata per a piano. Lema: "Montserratina".
Núm. 7. — *Sis sonets* per a violí i piano. Lema: "Líriques".
Núm. 8. — Sonata en *do* menor per a piano. Lema: "De nostra terra".
Núm. 9. — *La llàgrima*. Poema choral a veus soles. Lema: "Plores?"
Núm. 10. — Recull de sis peces per a violí i piano. Lema: "Labor improbus omnia vincit".
Núm. 11. — Sonata per a piano. Lema: "A la sombra de Montserrat".
Núm. 12. — *El pas dels àrabs per Catalunya*. Poema choral per a veus mixtes. Lema: "Independència pirenenca".
Núm. 13. — Sonata en *do* menor a tres temps. Lema: "Per Aspera ad Astra".
Núm. 14. — Sonata per a piano. Lema: "De Santa Coloma de Farnés a Sant Feliu de Guíxols".
Núm. 15. — Sonata per a piano. Lema: "¿.....?"

Barcelona 15 d'Agost de 1922.

EL SECRETARI,
JOAN SALVAT

Orfeó Català

EXAMENS DE FI DE CURS

La secció de nois, formant part del cos coral, va tenir els exàmens de fi de curs el dijous 20 de juliol, a la tarda.

Va presidir l'exàmen dels alumnes el mestre Millet, acompanyat dels mestres Comella, Pujol i Salvat, i atenent el grau de perfecció demostrat pels petits orfeonistes en els diversos exercicis de solfeig, teoria i dictat que realitzaren, es concediren les següents qualificacions:

Notabilíssim: Antoni Freixa, del primer agrupament; Antoni Marfil i Joan Sala, del segon agrupament.

Notable: Tomàs Torres, Lluís Cassany, Josep M.ª Cassany, Josep Mercader i Josep Fernández, del primer agrupament; Manuel Iglèsias i Enric Ferrer, del segon agrupament; Josep Ferrer, Josep Vinyals i Genar Sardà, del tercer agrupament; Joan Linares, Francesc Pamies i Guillem Isalgué, del quart agrupament; Ramón Vergés, del quint agrupament.

Bo: Sebastià Guinjoan, Emili Vidal, Oriol Cassany i Joan Mullor, del primer agrupament; Josep Esquirol i Albert Morell, del segon agrupament; Ramón Fayes, del tercer agrupament.

Catalunya

BARCELONA

PALAU DE LA MUSICA CATALANA: BANDA MUNICIPAL. — A l'objecte de donar a conèixer les obres noves que la Banda havia d'estrenar en sos concerts a València, es celebrà al Palau l'assaig general de les mateixes, davant d'un concurs nombrosíssim invitat per l'Ajuntament.

Aquelles obres, magníficament executades sota la direcció del mestre Lamote de Grignon, eren la *Cinquena Sinfonia* (dita del Nou Món) d'Anton Dvorak, transcrita pel mestre Lamote; el celebrat poema simfònic *Mort i transfiguració*, de R. Strauss, transcripció del professor senyor L. Oliva, i la *Rapsòdia hongaresa* núm. 13, de Liszt — Lamote de Grignon.

El públic manifestà el seu entusiasme amb vibrants aplaudiments; premiant així el mèrit de les transcripcions referides i l'excel·lent interpretació que assoliren les mateixes pels professors de nostra Banda, tan popular arreu i del poble barceloní força estimada.

Manifestarem, no obstant, que ens hauria complagut molt oïr en tal ocasió les Marxes originals per a banda que's premiaren en la darrera Festa de la Música Catalana, no havent-se pogut executar en l'acte de la Festa.

TEATRE ELDORADO: ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA. — Si bé la REVISTA nostra ha deixat d'ésser invitada, com de costum, en la darrera tanda de concerts matinals celebrada aquesta Primavera en Eldorado, no volem pas deixar de fer constar l'actuació de l'Orquestra Simfònica, la qual, sota la direcció del mestre Lamote de Grignon, tants mèrits te guanyats aquí i arreu amb sos brillants concerts.

Resumint la tasca de la XIIIa sèrie, direm que per primera vegada foren interpretades per l'esmentada orquestra sis obres diferents, de les quals tres eren d'autors catalans: *Rapsòdia catalana*, de N'Aleix Rodríguez Rosés; *La màscara de la mort roja* d'En Benet Morató, i *L'enterro de la bruixa* d'En Josep Barberà. Aquestes obres ben estimables no despertaren pas un gran entusiasme en el públic, el qual festejà amb més convicció, en el primer concert de la tanda, la repetició de les boniques sardanes *L'ameïller* i *L'abella*, d'En Botey. Cal esmentar així mateix l'audició de la *Sinfonietta* d'En Pahissa que l'orquestra dels Amics de la Música havia estrenat l'any passat. L'autor fou molt aplaudit.

D'autors foràns eren les tres obres noves restants: *Simfonia en do major*, de P. Dukas; *I profumi delle oasi sahariene*, de F. Santoliquido, i *Segon Concert* per a piano i orquestra de S. Rachmaninow. Solidament construïdes i d'una bellesa sobirana, aquestes produccions, especialment les de Dukas i Rachmaninow, merescueren un acolliment dels més francs i entusiastes.

Demés de les obres referides, se'n van executar moltes altres ben conegudes de Beethoven, Weber, Mozart, Mendelssohn, Wagner, Berlioz, Humperdinck, Chausson, Borodine, Dukas i Strauss.

L'orquestra d'En Lamote en la interpretació d'uns programes tan copiosos i excel·lents va guanyar-se la simpatia general, escoltant repetides ovacions a cada sessió de la tanda que'ns ocupa.

Afegirem que en qualitat de solistes, es presentaren en els mateixos concerts: la violinista Na Pepita Dièguez, que ens donà una versió ben sentida i fidel del *Poema* de Chausson; la pianista Na Julia Parody, que en la interpretació del *Concerto en sol* de Beethoven, ens sorprengué per la seva tècnica admirable i pel seu art molt sensible i personal; el pianista En Carles J. Gacituaga, que tocà amb una energia ben meritoria el magnífic *Concerto* de Rachmaninow, i la violinista Na Margarida Caballé, gaire bé una nena, que va traduir amb gran puresa d'estil i una musicalitat de pregon encís el *Concerto en mi* de Mendelssohn.

ORFEÓ DE SANS. — Aquesta institució choral, dirigida per mestre Normand Solé, ha celebrat en Eldorado dos concerts matinals que's vegeren força concorreguts. Si bé els programes no oferien una gran novetat, l'importància de les composicions i la bonesa de l'execució mantingueren viu l'interès d'aqueixos concerts, on es manifestà un conjunt molt equilibrat de veus franques i pastoses que en els "pianos", sobre tot, produeixen el major encís.

En el primer concert els orfeonistes es vegeren obligats a repetir, entre altres composicions, *La filla del marxant* d'En Cumellas Ribó, *La sardana de les monges* i *l'Himne de l'arbre fruïter* d'En Morera, i el motet *Oh Jesucrist* de Bach.

Com obres de més novetat podem esmentar la sardana *L'aplec de Vermila*, d'En Baró; *El cant dels ocells*, d'En Pahissa; *La núvia*, d'En Pujol Mateu; i dues cançons exquisides de Schumann, que interpretà la secció de senyoretes.

Demés de les composicions ja senyalades s'en cantaren dels mestres Millet. (*El cant de la Senyera*), Morera, Pérez Moya, Clavé, Mendelssohn, Sancho Marraco, Jannequin, Otto i Grieg.

Als estudiosos choristes de Sans i al seu director mestre Solé els endrecem la més coral enhorabona pel brillant èxit assolit.

SALA MOZART. — En el transcurs dels mesos de maig i juny aquesta sala ha funcionat diverses vegades, essent l'element jove únicament dels nostres artistes el que s'ha manifestat.

L'Associació Musical de Barcelona, en sa modesta actuació, ens ha ofert dues sessions estimables; la primera d'elles a càrrec de les senyoretes Maria Lluïsa Willem i Isabel Martí, deixebles del mestre A. Laporta Astort, les quals, a dos pianos, interpretaren amb bon gust i estil escaient un programa de certa novetat, on hi figuraven, entre una sonata de Mozart i dos valses romàntics de Chabrier, una *Romance* amb variacions de Grieg, un molt bell *Andante i variacions* de Schumann, un delicat *Caprice melancolique* de Hahn i el conegut poema *Le rouet d'Omphale* de Saint-Saëns.

La segona sessió consistí en un recital de piano pel jove Alexandre Vilalta, deixeble del mestre Marshall, que deixà molt bona impressió, ja que es tracta d'un concertista molt ben dotat que's feu aplaudir en un programa dels més seriosos integrat per obres de Bach-Busoni, Beethoven, Albéniz, Chopin, Mendelssohn—Liszt i Schubert—Tausig.

El 25 de maig el violinista Enric Madriguera, acompanyat al piano per En Josep Caminals, va mostrar les seves aptituds de gran valú a en la execució ben acabada del *Concerto en mi menor* de Mendelssohn, d'una sonata de Haendel i algunes peces de Schubert, Martini, Burleigh, Manén i Wieniawski.

Vuit dies més tard era el jove pianista A. Udina qui es feia oïr en la mateixa sala. Un auditori dels més adictes al concertista aplaudí força l'execució d'aquest que si no arribà del tot a la perfecció revelà, això sí, una naturalesa ben dotada per a la música, esperançadora de millors empreses.

El dissabte 17 de juny, a la tarda, un joíol estol de senyoretes deixebles de les classes de piano del mestre Ricard Vives, prestà una animació gran a la sala aquella, destriant un enfilall de composicions gens severes, ans be totes del repertori seduïdor dels grans romàntics i del repertori modern que han avalorat també alguns dels nostres músics en el mateix programa representats, com eren Alió i Granados, als quals hauria fet un bon costat l'autor *di/bèria*.

En la impossibilitat de detallar en particular el treball de les ben aprofitades deixebles, deixem aquí consignat llurs noms: Maria Rigol, Maria Rodergas, Maria Jordana, Rosa Zabalza, Paquita Argilagós, Maria Kaupp, Pilar Saforcada, Montserrat Mora,

Carme Verdaguer, Dolors Gallardo, Dolors Fusté, Enriqueta Coral, Maria de Sentmenat i Güell, Trinitat Brunet, Rosa Serra, Victòria Serrahima i Rita Brosa.

Foren les quatre darreres senyoretes les que tingueren a llur càrrec la part més compromesa i difícil del programa, rebent per tant les manifestacions més vives d'entusiasme; sense voler dir això que deixessin d'ésser felicitades ben efusivament les demés deixebles.

SALA DE L'ORFEO GRACIENC: ASSOCIACIÓ ÍNTIMA DE CONCERTS. — Les dues sessions finals de curs foren encomenades a l'intelligent violinista Enric Madriguera, a l'expert pianista Ernest Cervera i al reputat Sextet Granados.

En Madriguera, germà de la notabilíssima concertista Paquita Madriguera resident avui a Amèrica, després del seu èxit a la Sala Mozart, exposà novament les excel·lències del seu art ben sentit i seriós que tota la sala li aplaudí. Interpretà amb gran puresa d'estil la sonata en *mi* de Haendel i amb un gust delicadíssim boniques composicions de Mendelssohn, Martini, Burleigh i Wieniawski, amb la distingida *Cançó* d'En Manén. L'acompanyà correctament el pianista J. Caminals. A la segona part del mateix programa En Cervera interpretà amb manifest desembràs i bon sentit diverses composicions de Brahms, Scriabine i Debussy, que li foren molt aplaudides.

Els intel·ligents professors Gacituaga (piano), Gratacós (flauta), Carles (oboe), Vives (clarinet), Goxens (fagot) i Bonell (corn), que constitueixen el meritíssim Sextet Granados, assoliren en el concert del 18 de juny un èxit per demés falaguer. Sobressortiren d'una manera especial en el formós *Quintet* en *mi bemoll* de Beethoven, fent-se admirar així mateix, per la perfecció de llur conjunt, en el *Sextet* de Rheinberger i en el *Quintet* en *si bemoll* de Rimsky-Korsakow, el *Rondo* del qual és d'una gràcia exquisida.

RECITAL CERVERA. — El pianista N'Ernest Cervera, que és també compositor i sub-director de l'*Orfeo Gracienc*, donà el 27 de maig un recital de piano plè d'atractiu per la composició del seu programa on hi figuraven el *Concert italià* de Bach, la *Sonata en re* de Haydn, el *Carnaval de Viena* de Schumann, la *Rapsòdia en sol menor* de Brahms, dues peces: *Preludi* i *Nocturn*, per a la mà esquerra, de Scriabine, i altres de Debussy.

En Cervera palesà de bell nou les seves qualitats d'artista que hem pogut admirar sovint en diverses manifestacions. Rebé, per tant, de l'auditori un acolliment dels més entusiastes.

ORFEO D'AMETLLA DE MEROLA. — Aquesta entitat orfeònica, els components de la qual tots pertanyen a la Colonia que a Ametlla hi tenen instal·lada els fabricants senyors Serra i Feliu, efectuaren una excursió artística a la nostra ciutat per Pasqua Granada, i amb tal motiu feren una visita de germanor a l'Orfeo Gracienc on hi regnà la més franca cordialitat. Això donà lloc a l'organització d'un concert coral que's donà a la tarda del diumenge de Pasqua, davant d'una concurrència extraordinària. L'Orfeo d'Ametlla, dirigit pel mestre Manuel Guiu va interpretar-hi les següents composicions: *Cant de la Senyera*; *Millet*; *Sant Josep i Sant Joan*; *Pérez*; *Cançó de*

Nadal, Romeu; *La nina i el moliner*, Pérez; *Sant Josep i la Mare de Déu*, Pérez; *El rossinyol*, Mas i Srracant; *El pardal*, Pérez; *La mort de l'escolà*, Nicolau; *Rosa vera*, Rodamilans; *La Verge bressan*, C. Franck; *El mestre*, Pecanins; *Els fadrinets de Sant Boi*, Pérez; *El testament de N'Amèlia*, Cumellas Ribó; *Els tres tambors*, Lambert; *Veniu Jesús*, Bach; *La sardana de les monges i Empordà i Rosselló*, Morera.

L'importància d'aquest llarg programa diu ja prou a favor de l'agrupació coral de Merola, les característiques de la qual són una afinació impecable i una ingenuïtat corprenedora. El mestre Guiu i els seus cantaires foren molt aplaudits, veient-se obligats a repetir molt nombre d'obres, finalitzant el concert amb el cant del nostre himne nacional.

En mig del concert, En Joan Vives, en nom de l'Orfeó Gracienc, els feu remesa d'una bonica llaçada per a la senyera de l'Orfeó d'Ametlla de Merola.

Els orfeonistes forasters foren obsequiats al final del concert amb una audició de sardanes, que anà a càrrec de "La Principal" de La Bisbal.

SCHOLA CANTORUM de Gràcia. — Amb motiu de l'estrena de la Senyera, aquesta novella entitat, que dirigeix el mestre Isidre Molas, donà el dia 8 de juliol a la vetlla un notable concert en la sala d'audicions de l'Orfeó Gracienc, prenet-hi part també l'orfeó aquest, sota la direcció del mestre Balcells.

El fet d'haver coincidit l'expressat concert amb la IX Festa de la Música Catalana ens privà d'assistir-hi molt a pesar nostre.

L'Orfeó Gracienc cedi la part d'honor del programa a la Schola Cantorum, la qual interpretà les següents composicions: *Himne dels joves* (estrena), Molas; *L'emigrant*, Vives; *La Galindaina*, Molas; *Els remers del Volga* (cançó popular russa); *L'Empordà*, Morera; *Els pescadors*, Clavé; *Cant a la vinya i Himne de l'arbre fruïter*, Morera.

FESTA DE LA SARDANA. — Organitzada com de costum per l'Orfeó Gracienc va celebrar-se aquesta festa enguany en el Gran Teatre del Bosc la vetlla del 10 de juny. La concurrència fou molt nombrosa i el programa molt extens, acabant la festa a primeres hores de la matinada.

Després d'un bell parlament en elogi de la sardana que feu el pulcre poeta En Lluís Bertràn i Pijoan, l'Orfeó Gracienc sota la direcció del mestre Balcells, i amb la cooperació de les cobles "La Principal" de La Bisbal, "La Principal" de Perelada i "L'Aliança" de Ripoll, interpretà la primera part del programa composta totalment de sardanes originals dels mestres Morera, Baró, Ventura, Serrat, Toldrà, Garreta, Làzaro, Lamote de Grignon, Balcells i Lambert.

En primera audició es donaren les composicions *L'aplec de l'ermita* d'En Baró i *La nostra verema* d'En Morera, a veus soles; estrenant-se la mateixa nit *La nevada* d'En Toldrà i *Dematinet* d'En Làzaro, que foren premiades en el Concurs Musical d'aquest any.

Bon nombre de les referides sardanes van tenir de repetir-se, i així mateix ho fou al final del concert, en mig de sorollosos aplaudiments: *La sardana de la Pàtria* del mestre Morera.

L'audició de sardanes al jardí resultà extraordinàriament animada. Demés de la

estrena de les formoses produccions d'En Cumellas Ribó (*Camperola*) i d'En Balcells (*Joiosa*), rebudes amb gran picaments de mans, s'executaren per les cobles esmentades airoses dançes ja conegudes dels nostres compositors Estela, Suriol, Pujol, Serrat, Serra (J.), Cervera, Vicens, Català, Blanch i Manén, que foren puntejades per nombroses cadenes de dansaires.

ORFEO NURIA. — Aquesta entitat que d'un temps ençà ve desplegant una activitat digna de tot elogi ha inaugurat un nou local més espaiós i a propòsit per a els extensos plans que la Direcció té en projecte. Tot felicitant-los ja per la venutja obtinguda, els desitjem una feliç realització d'aquells plans. L'inauguració es celebrà el dia 2 de juliol amb un concert extraordinari a càrreg de la Secció Choral que dirigeix l'infatigable mestre Climent Lozano. El programa, que fou molt ben interpretat, era compost de les obres següents: *Himne de la Senyera*, Lozano; *L'hereu Riera* i *El dimoni escuat*, Cumellas Ribó; *Cançó de lladre*, Sancho Marraco; *Margrida de Castelltersol*, Lozano; *Els Fadrins de San Boi* i *Sant Josep i Sant Joan*, Pérez Moya, per les tres seccions. La secció d'homes va cantar *Els llenyaters del Volga*, popular russa, Balakireff i la *Retreta* de Rillé, i el Chor mixte, *Oh testa llatzerada* de la "Passió segons Sant Mateu" de Bach, *Jesús es mon fidel pastor*, choral de la mateixa obra, *L'Hivern* de Lulli, i *Brindis* de Mozart.

La tercera part dedicada a obras d'autors catalans era com segueix: *Nocturn*, J. Llobera; *Les neus que's fonen*, *Les fulles seques*, *Sardana de les monges*, *Empordà* i *Rosselló* i *Sardana de la Pàtria*, Morera; finalitzant amb el *Cant de la Senyera*, de Millet.

L'auditori que era molt nombrós no es cansà d'aplaudir l'acurada execució que'ls cantaires del Orfeó Nuria, saberen donar a totes les obres que interpretaren; rebent aqueixos amb el mestre Lozano sorolloses ovacions en premi de la seva meritòria tasca.

Què per molts anys puguin seguir avant per aquest brillant camí emprés!

IGUALADA

En nostra anterior correspondència al·ludirem al primer curs de divulgació musical emprés pel Conservatori de l'Ateneu igualadí, sots la direcció del reputat mestre En Manuel Borguñó. Com aleshores donarem compte dels tres primers concerts, pertoca ara parlar dels dos darrers que tingueren lloc respectivament els dies 25 de maig i 9 de juny d'enguany.

Coincidí el primer d'ells amb les lluides Fires i Festes de primavera, la qual cosa vol dir que un públic selecte va omplenar el teatre Ateneu, ansiós de fruir les belles armonies de la banda municipal de Barcelona, la qual va demostrar una vegada més la justesa de color i acurada interpretació que sab donar a les produccions que interpreta i que l'acredita d'ésser, en el seu gènere, la més admirable institució musical de la nostra terra.

Figuraven en la primera part del concert: *Mignon* (obertura) de Thomas, *Choral variat* de la cantata n.º 140 de Bach, *Dança persa* de Guiraud, *Dejanire*, de Saint-

Saëns, i el preludi dels *Mestres Cantaires* de Wagner. Aquesta última entusiasma fortament per la seva grandiositat. El mestre Lamote de Grignon fou ovacionat xardorosament i ell correspongué donant, fora de programa, la coneguda sardana *La Santa Espina*.

Cal notar que a la nit tot el públic igualadí pogué gaudir novament la delicada execució de la mateixa banda a la plaça del Blat — enfront de la casa consistorial — on hi executà un concert popular, amb més de 5.000 oients. Sigué aquella una festa artística ben memorable; un veritable esdeveniment per a Igualada.

El darrer concert de la tanda del Conservatori, assolí com els primers un èxit franc i notable. Anà a càrrec de l'expert violoncelista En Gaspar Cassadó, qui es demostrà, com sempre, un verdader mestre. Executà la *Sonata en re major* de Locatelli, *Scherzo*, de Buxó; *Abnegació*, de Borguñó; *La Filadora*, de Dunkler; *Noctur en mi bemoll* de Chopin, i *Serenada Espanyola*, del mestre Cassadó.

El Director del Conservatori, senyor Borguñó, acompanyà les anteriors obres al piano amb prou lluïment, i ocupà ell sol tota la segona part del programa, compost de obres pianístiques de Beethoven, Schubert, Rachmaninoff, Liszt, Mendelssohn i Rubinstein.

En resum: una vetllada important que meresqué forsa aplaudiments i enhorabones als organitzadors per llur bella tasca. — G. C.

Bibliografia

Paul Landormy: *Faust*, de Gounod.

André Himonet: *Louise*, de Charpentier.

Henri Collet: *Samson et Dalila*, de Saint-Saëns.

Charles Gaudier: *Carmen*, de Bizet.

Joseph Loisel: *Manon*, de Massenet.

Librairie Delaplane. — Paul Mellottée, Paris.

Amb el títol general de *Les chefs d'oeuvre de la Musique*, i sota la direcció de Pau Landormy, l'editor parisenc Pau Mellottée ha començat la publicació d'un nou aplec o col·lecció de llibres dedicats a les obres capdals de l'art dels sons. Aquestes "Guies de l'aficionat al teatre i al concert — diu l'editor —, serviran a la vegada els interessos del gros públic i els de la Música."

Aquesta nova col·lecció, de la qual havem ja rebut els llibres dedicats, respectivament, a *Faust*, *Louise*, *Samson et Dalila*, *Carmen* i *Manon*, ve doncs, a enriquir la bibliografia francesa entorn de la música. Com aquesta riquesa contrasta — fem-ho constar un cop més — amb la pobresa de la bibliografia musical d'algun país que no cal pas anomenar!

L'estructura de tots els llibres de la nova col·lecció és sempre la mateixa: dades

biogràfiques de l'autor de l'obra estudiada, gènesi de l'obra, anàlisi literari i musical de la producció i *memento bibliogràfic*.

Ja és ben sapigut que els escriptors francesos posseeixen el do de bastir un llibre. Aquest art és ja a França tradicional. Tractant-se dels escriptors francesos, tot sembla ja en ells ordenat, *espurgat*, de faisó que podríem dir-ne instintiva, natural. I el llibre francès és, doncs sempre clar, sempre agraïvol. Aquestes són les qualitats que brillen, també, ja no cal dir-ho, en els cinc llibres que ja havem llegit de la nova col·lecció que comentem. Així les bibliografies com els estudis temàtics, com les apreciacions d'ordre estètic apareixen, doncs, sobriament, elegantment i justament traçades, Hom pot, doncs, recomanar la col·lecció Mellottée entorn de *Les chefs d'oeuvre de la musique*.

Farem constar amb gust que amb tot i haver llegit els llibres que ens ocupen amb l'interès més viu, havem sobretot estudiat amb simpatia el de N'Enric Collet. Enric Collet — i molts no ho hauran certament pas oblidat — visqué algun temps entre nosaltres. Abans de doctorar-se *ès lettres*, passà alguns anys a Espanya. I a Barcelona hi deixà simpaties. Des de aquells temps, En Collet ha treballat força. Ultra els seus llibres ja coneguts consagrats a *Victòria* i a *Le Maysticisme Musical Espanyol* (edició Alcan), ha publicat una infinitat d'obres: *Un Traité de chant d'orgue du XVIe siècle*, *La musique chez soi* (articles publicats en les Pàgines Musicals de *Comoedia*), *Contribution à l'étude des Cantigas d'Alphonse le Savant*, *La Renaissance Musicale Espagnole au XIXe siècle* (*Encyclopédie de la Musique et dictionnaire du Conservatoire*), *Anthologie des Mystiques Espagnols*, etc. etc. Ha escrit també interessants pàgines musicals que els coneguts editors Renart i Mathot han ja publicat. En Collet, doncs, ha treballat força, i ha treballat bé.

El seu llibre dedicat a *Samson et Dalila*, l'obra admirable de Saint Saëns, apareix rublert de dades i d'observacions justíssimes. Com esdevé viu, curiós, el capital dedicat a l'*Historique de Samson et Dalila*! Sempre el mateix. L'obra triomfant, imposant-se arreu, menys a la terra, a la ciutat on nasqué, on lluità el compositor. I com l'acció de Franz Liszt — sense ell, ha escrit Saint-Saëns, "*Samsó no existiria*" — esdevé un cop més bellíssima i tota plena d'eficàcia!

Siga benvinguda la nova i ja important col·lecció de llibres dedicats a la Música.

F. LL.

LA VITA MUSICALE DELL' ITALIA D'OGGI: Atti del Ie Congresso italiano di musica tenuto in Torino, 11-16 ottobre 1921. — Fratelli Bocca, Torino.

Sota el títol de "La vida musical de la Itàlia d'avui" s'han publicat en un gros volúm de 250 pàgines les actes del Ier Congrès italià de música verificat a Torí el mes d'octubre passat, el qual va ésser iniciat pels periòdics Rivista Musicale Italiana, Santa Cecilia i Il Pianoforte.

Seguidament de la llista de congressistes i de les adhesions rebudes al mateix congrès, s'hi inserten les comunicacions molt importants que's llegiren, discutiren i votaren en les vuit sessions celebrades. Direm que les resferides comunicacions són abundoses, tractant-se entre altres temes no menys interessants, de la cultura musical a Itàlia (Mtre. Vito Fedeli), de folk-lore (Mtre. Giulio Fara), de l'educació mu-

sical del poble i la seva organització a l'escola i en la vida ciutadana (Mtre. Domenico Alaleona), de l'iniciació musical dels executants (Mtre. Giulio Bas), de gimnàstica rítmica, segons el mètode Dalcroze (Mtre. L. E. Ferraria), de crítica musical (Doctor Gaetano Cesari), d'una proposició de reforma en la direcció pedagògica i en el reglament dels Instituts musicals a Itàlia (Mtre. Attilio Brugnoli), sobre el cant coral (moció dels senyors Pachner, Cornacchini i Rostagno), sobre els drets d'autor (Mtre. Alberto Gasco), de la música d'església (Prof. Vito Fedeli), de l'art del cant (Mtre. Giulio Silva), de l'art i l'indústria orguenera (Mtre. Dino Sincero), per fi.

Fem constar l'interès particular que despertà la moció presentada en el referit congrés pel Dr. Cesari sobre la crítica musical, la qual moció donà lloc a l'exposició de diversos criteris si be conduint tots ells a que la missió del crític, tractant-se de persones doctes i competents en l'art, deu ésser sempre respectada.

La moció presentada pel senyor Brugnoli, sobre la reforma en la direcció pedagògica del piano, era tota ella molt ben documentada, i pel seu caràcter científic, despertà un interès grandíssim, promovent llarga discussió.

Per ço que deixem expressat ja es comprendrà lo profitosa que resulta la lectura de les actes del congrés de Torí; podent-se beneficiar també de llurs deduccions els nostres instituts musicals.

ASOCIACIÓN WAGNERIANA DE BUENOS AIRES: Memoria y Balance correspondientes al año 1921.

En demostració de l'activitat desplegada per la Comissió Directiva d'aquesta associació boranense durant l'any prop passat, direm que ascendeixen a 43 el total d'audicions celebrades, consistents en recitals de piano, de guitarra, de violí, de cant, de violoncel i d'orgue demés de les sessions de quartet. Entre els artistes que han pres part en elles, hi trobem els noms ben coneguts de Paquita Madriguera, Sainz de la Maza, F. de Vecsey, Guillem Backaus, Maria Barrientos, Andreu Segòvia, Ignaz Friedman, Armand Crabbé, així com el famós Quartet Wendling (sis concerts) i el doctor català Eugeni d'Ors ("Una lliçó d'Estètica" conferència).

Per llur novetat caldrà esmentar els recitals del pianista argentí Ernest Dranosch dedicats al repertori de Liszt, als compositors contemporanis i als compositors argentins: Albert Machado, E. Drangosch, J. Torre Bertucci, Enric Prius, Albert Williams, Julian Aguirre, Josep André, Constantí Gaito. També mereix elogi la iniciació de les audicions populars gratuïtes, la primera de les quals, dedicada a Beethoven, es donà a l'Universitat Popular de la Boca.

Sota l'auspici de la mateixa Associació Wagneriana va poder celebrar-se en el Teatre Colón el propi any una tanda de concerts simfònics dirigits per l'eminent mestre Arthur Nikisch, que malhauradament havia de perdre el mon musical pocs mesos després. Els concerts de l'any anterior havien estat dirigits per En Richard Strauss.

En l'esmentada Memòria de la Wagneriana de Buenos Aires s'hi dona compte encara del projecte d'un Saló de Concerts; dels Premis Wagneriana i Breyer per a fomentar la música argentina; del Premi concedit a la Cançó Escolar, que guanyà el mestre Julio Aguirre; del Quartet de l'Associació Wagneriana, format pels se-

nyors Astor Bolognini, Remo Bolognini, Edgard Gambuzzi i Adolf Morpurgo, amb el concurs del pianista senyor Jordi C. Fanelli; de les beques otorgades als alumnes mellor dotats per a la música; d'altres donatius efectuats per l'Associació; dels representants de la Wagneriana a l'extranger, figurant al costat dels noms prestigiosos de Pizzetti, Schillings, Schalk, Brussel i Fernández Arbós, els dels catalans Ricart Viñes i Lluís Millet; de la consolidació de l'Associació Wagneriana de Buenos Aires com institució nacionalista argentina i l'obra seva a favor de l'ambient, etc.

La lectura detinguda d'aquesta Memòria desperta, no cal dir-ho, el més viu interès i fa créixer la simpatia envers la vida musical intensa i patriòtica d'aquell país tan estretament lligat amb la raça llatina.

Noves

LA FONT DE L'ALBERA A CERET. — El dia 9 del passat mes de Juliol s'estrenà a Ceret *La Font de l'Albera*, de l'escultor conegudíssim en Gustau Violet, del poeta En J. S. Pous, i del mestre n'Enric Morera. Fou una festa bellíssima i profundament catalanesca, de la qual havem llegit grans elogis. No havent estat invitats a la dita estrena (els invitats de Figueres i de Barcelona eren, sembla, més de dos-cents), ens abstenim de parlar, amb un xic de detall, de l'obra estrenada. Consignem, però, amb viu plaer, que assolí el més gran èxit.

L'ORFEUS DE GLUCK A LONDRES. — En els jardins de Warwick Castle, s'hi ha instal·lat darrerament un teatre de Natura, i l'obra triada per a la seva inauguració ha estat *Orfeus*. Centenars de comparses, cantors i dansaires aficionats, de Warwick i sos voltants, han pres part en les quatre representacions de l'obra magnífica de Gluck que es donaren a la segona quinzena de Juliol amb un èxit extraordinari.

CANT I DANSA DE CATALUNYA. — Sota aquest títol, el diari suïç St. Galler Tagblatt publica en un de sos darrers números una interessant correspondència de Barcelona, firmada per Armand von May. Amb bon coneixement de les coses de la nostra terra, s'hi parla amb certa extensió del nostre cant popular, posant-hi com a capdevanter del seu conreu, com de dret li pertoca, a l'ORFEO CATALA, i a són costat l'*Orfeo Gracienc*. Es col·locat en lloc d'honor en el nostre moviment artístic i cultural En Joan Llongueras amb la seva institució, que acaba de rebre una aprovació definitiva del propi fundador de l'educació rítmico-plàstica, el Mestre Jaques-Dalcroze.

En fi, hi és fet l'elogi de la nostra dansa nacional, citant-s'hi els noms dels seus més distingits conreadors que tots bé prou coneixem. L'articulista no deixa de fer remarcar als seus llegidors estrangers la diferència racial existent entre la sardana i les danses d'altres pobles de la península. De cor agraïm que'ls forasters que'ns visiten, ens vulguin estudiar amb simpatia i ens facin conèixer amb exactitud.

SOLICITANT UNA SUBVENCIÓ.—Una comissió de les Juntes de les orquestres constituïdes a Barcelona per a l'execució de la Música Simfònica, com són l'Orquestra Pau Casals, Simfònica de Barcelona, Amics de la Música i Intima de Concerts, ha fet remesa a l'alcalde d'una instància demanant que els sigui concedida una subvenció, per a poder atendre al desenrotllament dels plans que es proposen dur a cap per la difusió de la cultura musical en la nostra ciutat.

Desitjem de totes veres que el nostre Municipi atengui degudament la justa instància de l'expressada comissió ja que sabem prou be les despeses que imposa el sosteniment d'una orquestra, la qual en lloc del mon pot subsistir d'una manera digna sense l'ajuda d'una subvenció oficial, puix no sempre es pot comptar amb l'abnegació d'uns quants particulars, amants de la música.

LA "TOONKUNST" D'AMSTERDAM. — Aquest celebrat orfeó holandès cantarà el proper setembre a Amsterdam el *Requiem* de Fauré, sota la direcció de Mengelberg. A l'hivern farà una visita a París a l'objecte de donar al teatre de l'Opera una audició de la *Passió segons Sant Mateu* de Bach, havent de cantar també la *Novena Simfonia* de Beethoven.

Amb la "Toonkunst" hi cooperarà la "Concertgebouw Orchestra", dirigint el conjunt l'esmentat mestre Mengelberg.

UNA ÒPERA NOVA D'EUGENI D'ALBERT. — Segons dites de Berlin, l'autor de *Terra baixa*, En d'Albert, ha terminat la composició d'una novella òpera sobre un poema de H. Alberti, escriptor berlinès. L'assumpte és una llegenda holandesa, *Mareike de Nimègue*, on 'abandonen els procediments veristes que En d'Albert preferí un temps passat. Aquest ha utilitzat, en *Mareike de Nimègue*, un cert nombre de cançons populars i de cànctics religiosos neerlandesos.

LA MARE DE SCHUBERT. — A la vila de Zuckmantel (Silèsia austriaca), s'ha commemorat, fa poques setmanes, el record de la mare de Schubert, Maria Elisabeth Katharina Vitz, nascuda en la població esmentada el 30 octubre 1756.

Després d'haver servit alguns anys a Viena, com cuinera, Maria Vitz retornà a Zuckmantel, on va casar-se amb en Franz Theodor Florian Schubert, mestre d'una escola elemental, el 17 gener 1783. Florian Schubert formava part, per ses aficions musicals, de l'orfeó de la seva vila.

El matrimoni Schubert comptà catorze fills, nou dels quals moriren petits. Quan va néixer el que havia de fer il·lustre llur nom, el 31 gener 1797, els Schubert estaven instal·lats a Viena, o mellor dit, a la barriada vienesa de Lichtenthal. Florian Schubert continuà exercint la professió de mestre d'estudi, que el seu fill músic estava destinat primitivament a emprendre així mateix.

FESTIVAL BAIX-RHENAN. — El "Niederrheinisches Musickfest", fundat l'any 1817, ha celebrat a Colònia el seu 92è. festival. Aquestes cèlebres manifestacions musicals, sospeses durant la passada guerra, foren represes fa dos anys a Aix-la-Chapelle, sota la direcció dels kapellmeister Muck i Abendroth. Es aquest darrer qui ha dirigit enguany a Colònia la *Simfonia domèstica* de R. Strauss, l'oratori de Pfitzner; *De l'ànima alemanya*, la *Vuitena Simfonia* de Bruckner (la primera audició de la

qual va donar-se a Viena sota la direcció de Hans Richter, en 1892); el *Psalm 114*, de Mendelssohn, per a vuit veus i orquestra, i el *Concert en re* per a violí, de Beethoven, per En Bronislaw Hubermann.

Prengueren part en aquest festival l'orquestra del Gürzenich i la Choral d'homes de Colònia.

OPÈRES EN CASTELLA. — Degut a les excitacions fetes al ministre d'Instrucció pública per diverses personalitats de l'art i la literatura, s'ha concedit que les òperes al Teatre Real de Madrid es cantin en l'idioma castellà.

A aquest efecte el mestre Vives ha començat l'adaptació al castellà de *Carmen* i *El barbero de Sevilla*.

Com a novetats, s'anuncien les estrenes de les òperes *Iolanda*, d'Arregui (premiada per la Real Acadèmia de San Fernando); *Amaya*, de Guridi; *La dama desconocida*, de Conrado del Campo i Borràs, i *El abanico*, d'Amadeu Vives.

ELS CANTAIRES CATALANS. — Per a alegrar les nits d'estiu, els Cantaires Catalans, de Perpinyà, han organitzat una tanda de concerts.

Els dos primers tingueren efecte a la plaça Aragó i al Passeig dels Plàtans, assolint un èxit total.

ELS PIANISTES "UTILS". — Traduim de Willy, l'espíritual cronista de *Comœdia*, de París:

"Mlle. Jane Mortier, pianista indispensable, enumera els pianistes "utills". Menyspreuant Rosenthal culpable de transpirar quand executà Liszt, ella cita la potent Blanca Selva, l'excehent canadià francòfil Leo Pol Marin. Nin el pensador profund, el català Ricard Viñes que ha estat l'interpretador prodigiós de Ravel, tot plegat mitja dotzena d'artistes. No és pas gaire."

Diguem nosaltres que Catalunya hi fa doncs un bon paper amb els seus dos representants, Nin i Viñes.

Willy es plany, no obstant, que no figurin a la llista ni Lortat ni Cortot, del qual aplaudeix la seducció de sa mestria falaguera en la interpretació de Fauré.

EL MESTRE FRITZ REINER, que tan bon record deixà en el Liceu, la passada temporada de Primavera, ha estat designat per a dirigir la Simfònica de Cincinnati (E. U.), orquestra que ha dirigit aqueixos darrers anys el famós violinista belga Eugeni Isaye.

En Reiner, nascut a Budapest (Hongria), el 19 desembre de 1888, s'ha guanyat una bona reputació com director d'orquestra, havent actuat en la Opera Còmica de Budapest i en el Volksoper de la mateixa ciutat en 1911. Més tardt fou el successor de Ernest von Schuch a l'Opera de Dresden, i ultra els seus èxits a Espanya, cal recordar el que obtingué al teatre Constanzi de Roma.

LA FESTA NACIONAL A PARIS. — El cronista d'un diari parisenc es planyia del trist espectacle que oferien els carrers de París durant les festes del 14 de juliol. Durant quatre dies — escriu — el poble desvagat no es preocupà res més que de badar davant els aparadors (sense comprar, perquè el diner escasseja) i ballar

a la nit danses exòtiques del gust més xavacà. Una onada de peresa sembla haver embolcallat tot el mon. On anem a parar? El desastre que ens amenaça solament el pot deturar el treball per lo que respecta a la ganduleria que invadiex la terra, i en quant al mal gust regnant en la música del poble els compositors de França — afegeix el cronista parisenc —, podran esmenar-lo si volen.

Si aquest senyor visités Catalunya podria consolar-se veient el poble nostre, bon xic més sà, dansar l'honesta sardana i entonar encara les belles cançons de la terra; mes en quant a la flaqueza que arreu impera veuria com malhauradament tampoc ha deixat de contaminar el bon sentit de la gent catalana.

Qui del treball donarà, doncs, l'ennoblidor exemple?

Necrologia

ENRIC BARRERA. — A Valladolid, d'on era fill, ha mort aquest distingit compositor, essent mestre jubilat de la Catedral de Burgos. Havia fet sos estudis musicals en el Conservatori de Madrid sota la direcció dels mestres Eslava i Miró. Composà un nombre important d'obres religioses, una col·lecció de sonates per a orgue i dues òperes: *Saül* i *Atahualpa*. Aquesta darrera, que havia obtingut el primer premi en un certàmen d'òpera nacional celebrat a Madrid l'any 1869, fou representada amb molt bon èxit a Valladolid i a Burgos.

LLUIS ALSINA I CORTADA. — Victima de ràpida malaltia, morí el mes passat de juliol a Vilanova i Geltrú aquest reputat músic català que fou mestre de capella i organista de la parròquia del Carme, de Barcelona, i professor de la Casa de Caritat.

Déu els tingui a la Glòria!

CANTS ESPIRITUALS

PER A ÚS DEL POBLE

RECULL DE 21 CANÇONS ESPIRITUALS

Lletra del Rvnt. P. LLUÍS M. DE VALLS, Pvre. de l'Oratori.
Música de LLUÍS MILLET. Text original català amb traducció castellana

SUMARI

1. Himne a Sant Felip Neri.—2. Jesuset.—3. Via-Crucis.—4. A Jesús resuscitat.—5. Jesús als cristians.—6. Pregària a Jesús.—7. Aconsolem a Jesús.—8. Lloances al Santíssim Sagrament.—9. Estació al Santíssim Sagrament.—10. Pregària a Maria.—11. Les fineses de Maria.—12. El pecador a la Verge dels Dolors.—13. A Maria.—14. Los Novíssims.—15. Món, Dimoni i Carn.—16. La Resignació.—17. Espanya suplicant.—18. La pregària del jovent.—19. Al Cel blau.—20. Som germans!
21. Glòria a Déu.

PREU

2 Ptes.

De venda a la CASA DOTESIO, Portal de l'Angel, 1 i 3
llibreria LA HORMIGA DE ORO, Plaça Sta. Anna, 26

BARCELONA

Frederic Lliurat

Carrer de Girona, 34, 3.er

CURSOS I LLIÇONS DE PIANO

Elemental i Superior

• • •

DETALLS I CONDICIONS: Tots els dies, de 2 a 4